

Balefela motšhelo ba go feta 2 million ba dirile kgogo go tšwa pitšeng ya bona ya polokelo

Tshwane, 31 Janaware 2025 - Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS) di rata go tsebiša gore go fihla ka letšatšikgwedi le di amogetše dikgopelo tše 2,664 279 tša ditaelo tša motšhelo tša dikgogo go tšwa go Kholego ya Kgogo ya Dipolokelo ya mokgwatšhomo wa pitša pedi. Go palomoka ya dikgopelo palo ya 2 403 379 ya ditaelo tša motšhelo di be di dumelitšwe gore tšhelete e lokololwe. Tše di šetšego di ile tša ganwa ka mabaka a mmalwa, di akaretša Dinomoro tša Boitšhupo tše di fošagetšego, magareng ga tše dingwe.

Palomoka ya koso ya palontši ya R 43,42 billion e šetše e lefetšwe go fihla ka letšatšikgwedi le.

Go ya ka maikemišetšo a SARS a gore balefela motšhelo ba diriše dikanale tša ditšithale, SARS e tloga e thakgetše go bega gore khalkhuleitha ya go akanya ya WhatsApp e dirišitšwe makga a 90 283 ge e sale tshepetšo e phethagatšwa. Khalikhuleitha ya go akanya e wepsaeteng ya SARS, gomme ke karolo ya mokgwatšhomo wa SARS *Online Query System*, e dirišitšwe makga a 952 403. SARS gape e amogetše dipotšišo tše 128 802 ka dikanale tša tirišo ya lentšu, le tše 24 278 ka makaleng a SARS.

Balefela motšhelo ba hlohleletšwa go tšwelapele go diriša dikanale tša ditšithale, tše di lego bonolo, gape di dirišegago gabonolo. Go diriša dikanale tše go ra gore balefela motšhelo ga ba hloke go tlogela magae a bona goba mafelo a mošomo go yo ema methalading ya go hloka seriti.

SARS e rata go leboga ditheo tša taolo ya sekhwama sa motlaodutše ka tirišano ya segwera gape le ya seporofešenale yeo e dumelitšego SARS go raloka karolo ya yona ka phethagalo le bokgonii ka go šoma ka potlako go ntša dibolumu tša ditaelo tša motšhelo tše di nyakegago go fihla ka letšatšikgwedi le.

SARS e gopotša balefela motšhelo bao ba nyakago go dira kgopelo ya kgogo go kgonthiša gore ba tiišetša dinomoro tša bona tša motšhelo, ba rometše Dinomoro tša Boitsebišo tša go nepagala gape le gore ga ba na sekoloto seo se šaletšego.

Morago ga ge balefela motšhelo bao ba ngwadišitšego ba dirile kgopelo, taelo ya motšhelo ya katlego e tsebiša balaodi ba sekhwama ka ga bokaalo bja motšhelo bjo bo swanetšego go gogwa go tšwa go kgogo yeo. Dikgopelo tša taelo di amogelwa ke SARS 24/7 gomme di tšweletšwa mo iring mo matšatšing a 365 a ngwaga go tloga ka 8:00 go ya go 19:00. Ntle le ge kgopelo ya taelo e rometšwe ka ntle ga diiri tše, karabo ge eba molefela motšhelo o a obamela e tlo romelwa go sekhwana mo iring e tee.

Pele ga ge palo ya mafelelo e lefelwa go mokgopedi, sekhwama sa phenšene se tla tsebišwa gore se dire dikgogelo dife goba dife tše di šaletšego legatong la SARS pele ga ge tefelo efe goba efe e dirwa go leloko. Ge eba motho o na le peakanyo ya tefelo ya sekoloto le SARS, kgogo ya tšhelete e ka se amege. Ge eba go nale sekoloto seo se kolotwago go SARS, se tlo gogelwa go ya ka peakanyo yeo.

Balefela motšhelo ba gopotšwa gore motšhelo o tlo tšheledišwa go kgogo ka tekanyo ya motšhelo wa magareng ga 18%-45% go ya ka dikala tša bona. Mabapi le

tshedimošo ye, go na le balefela motšhelo bao ba sa tsebišego matseno a bona ka botlalo ka boomo.

Khomisinare wa SARS Mra. Edward Kieswetter o boletše gore "SARS e tloga e tshwenyegile kudu gore balefela motšhelo ba 213,654 ba šupeditšwe fao ba tsebišitšego letseno la go tšehelelwa leo le fošagetšego ka nepo ya go hwetša tekanyo e ntši ya motšhelo ya kgaujelo. Ge eba molefela motšhelo ga a o laodiše letseno ka botlalo, o tloga a amega ka boomo go efoga boitlamo bja gagwe bja motšhelo. Kotlo ya tefišo e tlo dirišwa go balefela motšhelo bao ba sa laodišego letseno ka botlalo. Ke lakatša go lemoša balefela motšhelo go efoga maitshwaro a mabe ao a sepelelanago le bosenyi. Go na le ditlamorago tše boima kudu tša maitshwaro a".

Go hwetša tshedimošo enngwe, ka kgopelo ikgokaganye le SARS go
SARSMedia@sars.gov.za

BOFELO